

Frihet konsumeras av stat och företag: Michel Foucault

Nationalstater och kapitalistiska företag är beroende av frihet. Frihet konsumeras för profit, samt även för makt. Stat och företag främjar produktionen av en frihet som de kan utvinna. Och enligt Michel Foucault är deras makt beroende av att producera denna frihet.

“The new governmental reason needs freedom therefore, the new art of government consumes freedom. It consumes freedom, which means that it must produce it. ... it must organize it. ... Liberalism formulates simply the following: I am going to produce what you need to be free.”[1]

Frihet som form för underordning

Friheten att välja produceras i formen av begränsning. Och som tvång att välja. Genom att producera val får organisationer och medborgare välja mellan dessa. Frihet produceras alltså i formen av begränsning. Och just denna begränsning producerar friheten att välja.

Friheten blir på så sätt själva formen för underordning.

- Du får gärna bli medborgare i vår nation. För detta krävs att du ...
- Du får välja om du vill ha ett eget hem och givetvis med fördelaktiga banklån. För detta krävs att du ...
- Du kan få ännu högre lön! Bara du ställer upp på att gå in i en karriär där du konkurrerar med andra.

Att underordna sig karriären är att vara med och underordna andra. Att gå in i bostadskarriär, jobbkarriär, forskarkarriär, studiekarriär är att bli del i produktionen av pyramidformade hierarkier. Vilket också är att bli del i produktionen av en frihet som kan omvandlas till makt.

“Liberalism must produce freedom, but this very act entails the establishment of limitations, controls, forms of coercion, and obligations relying on threats”[2].

Befrielse

Befrielse är att bygga något som tränger undan och ersätter den frihet som producerar makt och rikedom.

När makt och kapital trängs undan har de dock möjlighet att bejaka förändringen. De kan försöka omvandla befrielsen till en frihet som kan konsumeras och bli rikedom och makt.

Religioner, kooperativ, kollektiv, hippies, punk, alternativrörelser, queer och många andra innovativa rörelser har under olika epoker delvis neutraliserats som befrielse genom att förvandlas till valmöjligheter. En ökning av valmöjligheterna hos kapitalism och nationalstat.

Per Herngren

2015-10-19, version 0.1

Referens

- Michel Foucault, *The Birth of Biopolitics, Lectures at the Collège de France, 1978-79*, New York: Palgrave Macmillan, 2008.
- Per Herngren, [Nationalstaten är religion: Rousseau](#), 2015.
- Per Herngren, [Civilsamhället samlas runt staten: Hobbes, Locke, Ferguson](#), 2015.
- Per Herngren, [Existerar civilsamhället? Michel Foucault](#), 2015.
- Per Herngren, [Civilsamhället som regeringens danspartner: Michel Foucault](#), 2015.
- Per Herngren, [Protesten ger staten makt: Michel Foucault](#), 2015.
- Per Herngren, [Kan kritisk lydnad begränsa staten? Foucault & civilsamhället](#), 2015.
- Per Herngren, [Civilsamhället rekryterar oss att regera: Michel Foucault](#), 2015.
- Per Herngren, [Existerar Sverige? Foucault & mikromakt](#), 2015.
- Per Herngren, [Frihet konsumeras av stat och företag: Foucault](#), 2015.
- Per Herngrens övriga [texter om Michel Foucault](#).
- Per Herngrens övriga [texter om Michel Foucault](#).

Fotnötter

[1] Michel Foucault, *The Birth of Biopolitics, Lectures at the Collège de France, 1978-79*, New York: Palgrave Macmillan, 2008, p 63.

[2] Michel Foucault, *The Birth of Biopolitics, Lectures at the Collège de France, 1978-79*, New York: Palgrave Macmillan, 2008, p 64.